

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

האם יש לבחון בקשה לפטור למוסד מתנדב בהתאם לאופי הפעילות בנכס או בכלל הארגון?

עת"מ 19-10-17296 ויצו - הסתדרות עולמית לנשים ציוניות (ע"ר) נ' משרד הפנים

לאחרונה

לאחרונה ניתנה החלטה על ידי בית המשפט לעניינים מנהליים בעניין בקשה למתן פטור מארנונה על פי סעיף 5(ג) **לפקודת מיסי העירייה ומיסי הממשלה (פיטורין), 1938**, אשר הוגשה על ידי העותרת, עמותת רשומה הפועלת ללא כוונת רווח, ומפעילה מוסדות רבים בישראל. העותרת ביקשה פטור ביחס לנכסים בהם היא מחזיקה בארבע רשויות מקומיות. המשיב דחה את בקשתה ולכן הגישה עתירה מנהלית לבית המשפט במסגרתה טענה כי יש לראותה בבחינת "מוסד מתנדב לשירות הציבור", ומכאן זכאותה לפטור מתשלום ארנונה ביחס לארבעת הנכסים מושא הבקשה.

נקבע על

ידי בית

המשפט

לעניינים

מנהליים

כי יש

לבחון את

פעילותו

של ארגון

המבקש

פטור

למוסד

מתנדב,

בהתאם

לפעילות

בנכס

מושא

הבקשה

ולא

בהתאם

למאפייני

הארגון

ברמה

הארצית.

חוזר מנכ"ל 2/99 "נוהל בקשה לקבלת פטור מארנונה למוסד מתנדב לשירות הציבור" קבע שורה ארוכה של קריטריונים, אשר על מבקש הפטור לעמוד בכלם על מנת שיוכר כמוסד מתנדב לשירות הציבור. קריטריונים אלה בוחנים אם פעילותו של מבקש הפטור היא התנדבותית, ובתוך כך נבחנות הכנסותיו וכד' ביחס לשוק, ועוד כיוצא באלה מבחנים, שתכליתם לקבוע את אופיו של מבקש הפטור, וסופו של יום להכריע אם הוא מוסד מתנדב לשירות הציבור אם לאו.

בבקשתה טענה העותרת, כי את הקריטריונים הנ"ל יש לבחון ביחס לכל נכס בנפרד. המשיב דחה טענה זו, שכן לגישתו יש לבחון את היותה מוסד מתנדב בראייה כוללת, ארצית.

השופט אברהם אברהם דן בשאלה האם יש לבחון את פעילותה של העותרת כמוסד מתנדב לשירות הציבור בהתאם לפעילות בנכס מושא בקשת הפטור, או בכלל הארגון. השופט בחן את לשון ותכלית החוק וקבע כי **המחוקק כיוון לאופייה של פעילות בנכס פלוני, ולא למאפייניה של פעילות הארגון ברמה הארצית** וזאת מכמה סיבות:

- בכך ששר הפנים האציל את ההחלטה בבקשה לממונים על המחוזות (בעבר) הוא הביע את דעתו, כי הוא רואה חשיבות להסתכלות המקומית על פעילות הארגון, להבדיל מהתבוננות ארצית על פעילותו.
- בנוסף, בשנת 2019 נעשה תיקון בסעיף 5(ג) לפקודה, שהעביר את הסמכות למתן הפטור משר הפנים (שהאצילה כאמור לממוני המחוזות) למועצת הרשות המקומית. בכך הביע המחוקק את דעתו, כי ההסתכלות על פעילות מבקש הפטור צריכה להיות מקומית ולא ארצית.
- גם בהתאם לקריטריונים שקבע משרד הפנים, עולה המסקנה, לפיה יש לבחון את פעילות הארגון ברמה המקומית ולא הארצית.

באותו מקרה, בשלושה מארבעת הנכסים מושא בקשת הפטור נתנה העותרת לגופים אחרים לקיים בהם פעילות לשירות הציבור. העותרת טענה כי אין בכך כל קושי, מכיוון שפעילותה היא פעילות לשירות הציבור ואילו המשיב טען שפעילות זו שוללת את הזכות לפטור. השופט קובע כי שתי הגישות שמציגים הצדדים, עשויות להתיישב עם לשון הוראת סעיף 5(ג), שכן הסעיף אינו מתנה, כי הפעילות לשירות הציבור תיעשה על ידי מבקש הפטור דווקא. כל שהוא מבקש, כי הפעילות בנכס תהא לשירות הציבור בלבד. אלא שקריטריון מספר 10 של חוזר המנכ"ל מתנה במפורש, כי הנכס צריך שישמש אך ורק את מבקש הפטור.

כיוון שכך נקבע, כי העותרת אינה זכאית לפטור על פי סעיף 5(ג) ביחס לנכסים שבהם היא נתנה לאחרים לעשות בהם שימוש, גם אם הפעילות של הגופים האחרים נעשית לשירות הציבור.